

hensyn til de sager, den nordatlantiske gruppe har rejst. Vi bevæger os fremad.

Det, der vel er bemærkelsesværdigt, er, at løsningen af de store sager i rigsfællesskabet rent tidsmæssigt ofte falder sammen med et borgerligt styre i Danmark og et landsstyre i Grønland, som er orienteret mod venstre. Jeg ved ikke, om man skal lægge megen vægt på det, eller om man skal lægge noget symbolsk i det, men under alle omstændigheder vil det være en udfordring for en eventuel kommende socialdemokratisk regering at leve op til de resultater, som borgerlige regeringer har været i stand til at opnå med hjemmestyret. Det er 25-året for det grønlandske hjemmestyre – en fødselsdag, som bliver og vil blive fejret på behørig vis, men også en fødselsdag, som bør markere, at vi i fællesskab er blevet modne nok til at tage de næste skridt hen imod et ligeværdigt og værdigt samarbejde.

Statsministeren nævnte i sin tale etableringen af en Fælleskommission. Vi har hørt Fælleskommissionen blive bebudet indtil flere gange tidligere, og det må være på sin plads at spørge statsministeren, hvornår statsministeren tror, at Fælleskommissionen kommer i arbejde.

Jeg kan læse af Folketingets aktivitetskalender for de kommende måneder, at flere folketingsudvalg og mange medlemmer af dette Folketing har valgt at lægge vejen forbi Grønland denne sommer, så jeg vil blot sige tak for året, der gik. Vi ses i Grønland.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til hr. Kuupik Kleist, og så bliver det hr. Lars-Emil Johansen som ordfører.

Lars-Emil Johansen (SIU):

Det har været et interessant folketingsår, også set med grønlandske øjne. Der er sket afgørende skridt i den rigtige retning, først og fremmest på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område, men også på andre områder såsom den grønlandske afdeling på Herstedvester, indsatsen for hjælp til de socialt belastede herboende grønlandere og indførsel af henholdsvis grønlandsk og færøsk mad til Danmark er der i år sket markante ændringer i positiv retning. Bloktilskudsloven er forhandlet på plads for de næste 3 år, og den efterfølgende lovgivning på området er også hidtil gledet gnidningsfrit igennem her i Tinget.

Næste skridt efter Selvstyrekommissionens betænkning, som blev offentliggjort for over 1 år

siden, synes derimod at lade vente på sig. Det virker, som om at regeringen og landsstyret ganske enkelt ikke aner, hvad de skal stille op med den betænkning, der kom for over 1 år siden, men det ville også være synd at påstå, at der har været offentligt pres på de to regeringer for at få dem til at tage de i betænkningen anbefalede initiativer op til drøftelse og stillingtagen. Alle, måske lige med undtagelse af et par medlemmer af dette høje Ting, har ganske enkelt været tavse som graven.

Selv pressen virker, som om den har overset det faktum, at der rent faktisk har siddet en Selvstyrekommission de seneste 3-4 år, og at denne kommission også allerede har afgivet sin betænkning med en bred vifte af anbefalinger. Det er anbefalinger, som berører det såkaldte rigsfællesskab på en række afgørende områder såsom udenrigspolitisk kompetence, ejendomsretten til den grønlandske undergrund, en ny partnerskabsmodel mellem Grønland og Danmark og anerkendelse af det grønlandske folk i international folkeretlig henseende.

Kl. 11.45

Hvis man imidlertid vælger at se på det positive for os i Grønland her ved afslutningen af indeværende folketingsår – og det er det, jeg gerne vil – er det først og fremmest indflydelsen på udenrigspolitikken, Herstedvestergørnlændernes situation, indførslen af grønlandske og færøske madvarer til Danmark og indsatsen over for de socialt belastede grønlandere i Danmark, der toner frem på den politiske horisont.

Det var et udenrigspolitisk gennembrud, der fandt sted for blot en uge siden, da Folketinget stort set enstemmigt godkendte den aftale, som Grønland og Danmark havde forhandlet sig frem til med USA. Et politisk gennembrud i det såkaldte rigsfællesskabs historie, fordi Danmark nu endelig har accepteret, at den forsvarsaftale, som Danmark på egen hånd indgik med USA i 1951, og som netop Danmark så indædt har fastholdt absolut ikke kunne ændres, medmindre hele forsvarsalliancen NATO blev ophævet, nu bliver ændret. Nu er denne overenskomst om Grønlands forsvar ikke længere alene et anliggende mellem Danmark og USA, men også – og først og fremmest – mellem Grønland og USA med Danmark på sidelinjen. Dette er intet ringere end et konkret skridt på Grønlands vej hen imod langt større politiske frihedsgrader end dem, den hidtidige konstruktion har levnet os.

Den nye aftale indeholder også nogle miljøkrav, som amerikanerne fremover skal følge i